

MEDLEMSBREV 2 2022

Hej alla kära ArkDes Vänner

Här kommer årets andra medlemsbrev. Vi fortsätter med våra teman kring Lewerentz, Bokpresentationer och Landskap och stadsutveckling men vi ska också se en utställning om den grafiska formens betydelse i den offentliga miljön samt göra en vandring i postmodernismens offentliga rum.

Och vi ska också äntligen ha ÅRETS STÄMMA ”i verkliga livet”, den 24 maj på ArkDes med lite mingel efteråt. Det ska bli roligt!

Men först vill vi säga TACK till alla er som vill fortsätta att vara medlemmar! Alla ni som har betalat in medlemsavgiften för 2022 hoppas vi har fått era medlemskort, så även företagen. Det här medlemsbrevet går även till er som ännu inte betalat in avgiften, så detta blir en påminnelse. Vi hoppas förstås att ni alla vill stanna i medlemskretsen, och gärna även värvar nya medlemmar.

VARMT VÄLKOMNA TILL VÅRENS FORTSATTA PROGRAM!!

PROGRAM

TEMA BOKPRESENTATIONER

ATT VARA SIN FORMEL TROGEN – ARKITEKTURENS HANTVERK

I 50 år har Kjell Forshed gått sin egen väg och ritat hus och skapat rum som han själv tycker om och känner för. Han har följt sin tydliga övertygelse i med- och motgång. Det är få arkitekter som varit ute och knogat i produktionen, på gården och ängar, med vanliga projekt för vanligt folk. Och som Kjell själv beskriver det: *”Jag har ofta fått kritik för att det jag ritat varit för gulligt, inte tillräckligt tufft, moderiktigt och renlärt. Men, jag har kommit fram till att jag struntar i det. Jag har följt min formel och ritat som jag tycker. Jag kan stå för allt jag varit inblandad i och ångrar inte något. Inget av projekten har blivit till problemområden och områdena uppskattas av de som bor där. Mycket är inte så märkvärdigt, men varför ska det vara det?”*

För sex år sedan började Kjell skriva en text om sitt liv och sin gärning, till en början mest som en dokumentation för egen del, med en förhoppning att kanske barnen eller kollegorna på kontoret skulle vara intresserade av tider som varit. Det ledde vidare till ett bokmanus som kommit ut på Arkitektur Förlag. Texten reflekterar över olika aspekter på arkitektur och tjugo projekt presenteras mer ingående.

Vi har bjudit in Kjell Forshed för att genom ett antal projekt berätta om en lång yrkesbana, beskriva vad som drivit honom, reflektera över varför arkitektur är ett hantverk och vilka ingredienser som behövs för att boendemiljöer ska bli omtyckta av de boende och långsiktigt hållbara.

TID OCH PLATS: Onsdag den 27 April, kl 17.00.

Brunnberg & Forshed Arkitektkontor. Vi samlas vid entrén, Linnégatan 89E. Ludmilla Larsson kommer inledningsvis att berätta lite om kontoret, som härom året flyttade in i nya lokaler i kvarteret Garnisonen på Östermalm.

OBS! Anmälan och avgift

Antalet deltagare till presentationen är begränsad till 20 personer. Vi rekommenderar att man bara deltar om man är helt symtomfri och är fullt vaccinerad.

Anmälan via mail eller tel till kansliet.

Avgift: 100 :-/ person, betalas i förväg via BG eller Swish, men först när plats bekräftats.

TEMA AKTUELLT PÅ ArkDes

SMOOTHIES, FLYGPLATSER OCH MUSEER

I samband med Stockholms Designvecka öppnades en utställning i Boxen på ArkDes som undersöker den grafiska formens närvaro i den offentliga miljön. Städer är komplexa. För att de ska bli begripliga och för att vi ska kunna orientera oss i dem behövs grafisk formgivning. Den är inte bara ett oslagbart hjälpmedel i vardagen, den grafiska designen är en del av stadens själ och lika viktig för dess identitet som byggnaderna, torgen och parkerna.

Den här utställningen visar projekt av Stockholm Design Lab, som blivit en del av mångas vardag. Byrån grundades 1998 och har sedan dess skapat identiteter för bland andra flygbolaget SAS, Moderna Museet och varuhuset Åhléns. Identiteterna som byrån skapar kännetecknas av tydlighet och enkelhet med finesser och detaljer, som ofta hämtats ur svensk kultur och historia. Synen på den grafiska designen som samhällsnytta kombinerad med ett lättillgängligt formspråk har gjort att Stockholm Design Lab är en av de aktörer på formområdet som haft störst påverkan på hur det offentliga rummet i Sverige ser ut idag. Genom identiteterna som byrån har skapat åt några av våra mest kända varumärken och institutioner har den satt en unik prägel på i stort sett vartenda shoppingstråk och stadskärna i Sverige.

Daniel Golling, Intendent för samlingarna med inriktning mot samtida svensk arkitektur och design på ArkDes och curator för utställningen, kommer att visa och berätta.

TID OCH PLATS: Fredag den 29 April, kl 16.00.

Vi samlas vid entrén till Boxen på ArkDes.

OBS! Anmälan

Antalet deltagare till presentationen är begränsad till 30 personer. Vi rekommenderar att man bara deltar om man är helt symtomfri och är fullt vaccinerad.

Anmälan via mail eller tel till kansliet. För denna visning utgår ingen avgift.

Sista dagen för utställningen är 1 maj.

TEMA LEWERENTZ

Den stora utställningen om Sigurd Lewerentz på ArkDes kommer att pågå till och med augusti 2022. Vi fick i höstas en introduktion till hela utställningen av Kieran Long. Nu under våren följer vi upp med djupdykningar mot utvalda projekt, med Johan Örn på utställningen följt av visningar på plats. Vi har hunnit besöka Riksförsäkringsanstalten och Markuskyrkan och fortsätter nu i Lewerentz fotspår på Skogskyrkogården.

SKOGSKYRKOGRÅDEN; LANDSKAPET OCH UPPSTÅNDELSEKAPELLET

I början av 1900-talet stod det klart att Stockholms begravningsplatser inte räckte till utan måste utökas. Stadsfullmäktige beslöt därför att bygga en ny begravningsplats söder om den dåvarande Södra begravningsplatsen i nuvarande Enskede. När planerna på en ny kyrkogård tog form ville stadens kyrkogårdsnämnd skapa en begravningsplats som hade landskapet som utgångspunkt. Detta till skillnad från de idéer om ”De dödas trädgårdar” med storslagna parker, alléer och pampiga gravar som manifest till de döda vilket varit kännetecknande för tidigare begravningsplatser.

1914 bjöd man in till en internationell arkitektävling. 53 förslag kom in och första pris gick till de 30-åriga arkitekterna Gunnar Asplund och Sigurd Lewerentz. Deras tävlingsförslag ”Tallum” var det enda som gjorde den nordiska skogen till huvudupplevelse. Under de följande två decennierna växte den unika begravningsplatsen fram. På den tallbevuxna rullstensåsen skapade de båda arkitekterna ett andligt landskapsrum med flera kapell arrangerade i samspel med naturen. Själva gravplatserna ordnades i kvarter inne i tallskogen.

Sigurd Lewerentz gestaltade landskapet och skapade meditationsplatsen Almhöjden, Skogskyrkogårdens minneslund och Uppståndelsekapellet. Gunnar Asplund ritade de övriga kapellen och byggnaderna. 1994 upptogs Skogskyrkogården på UNESCOs Världsarvslista.

Eva Larsson, arkitekturhistoriker och byggnadsantikvarie, kommer att visa och berätta om detta och mycket annat.

TID OCH PLATS: Torsdag den 5 maj, kl 17.00.

Vi samlas under taket till monumenthallen utanför Heliga korsets kapell.

OBS! Anmälan och avgift

Antalet deltagare till visningen är begränsad till 30 personer. Vi rekommenderar att man bara deltar om man är helt symtomfri och är fullt vaccinerad.

Anmälan via mail eller tel till kansliet.

Avgift: 200 :-/ person, betalas i förväg via BG eller Swish, men först när plats bekräftats.

Den förhöjda avgiften inkluderar avgift till Stadsmuseet.

TEMA STADSVANDRINGAR

VANDRING I POSTMODERNISMENS OFFENTLIGA RUM

”Modernismens i alla fall symboliska slutpunkt har många beskrivit som almstriden i Kungsträdgården 1971. Nu vidtog en annan tid som på många sätt förlöste oss från modernismens stränga dogmer. Det var postmodernismen, kanske en problematisk beteckning eftersom den fortfarande relaterar sig till modernismen. Postmodernismen betonade det personliga, det humoristiska men också det teoretiska. Vi kunde börja prata om skönhet, form och gestalt igen, begrepp som hade varit tabubelagda i utbildningarna. Nu behövde allting inte vara logiskt eller hänga ihop längre. Genom kombinationer av flera kända saker kunde nya helheter uppkomma. Tankar och verklighet kunde läggas samman. Tider kunde blandas. Alla tolkningar var tillåtna. Det var en kort och intensiv

period som drog över världen och som ställde det mesta på huvudet.” Thorbjörn Andersson

Vi gör en vandring genom tre av dessa projekt vilka representerar postmodernismen inom landskapsarkitekturen i Stockholms offentliga rum. Projekten är alla gjorda på 1980-talet, postmodernismens årtionde. De tre stadsrummen är *Kungsträdgården* av Aleksander Wolodarski, Stadsbyggnadskontoret, *Blasieholmstorg* av i huvudsak Sivert Lindblom och *Stureplan* av Jost Assmann och Björn Bränngård, Ornässtugan arkitektbyrå, samt Torsten Fridh, skulptör.

Thorbjörn Andersson, landskapsarkitekt, kommer att visa och berätta.

TID OCH PLATS: Tisdag den 10 maj, kl 17.00.

Vi samlas PÅ Blasieholmstorg vid östra hästen. Avslutning vid Tetley's théhus i Kungsträdgården.

OBS! Anmälan och avgift

Antalet deltagare till visningen är begränsad till 30 personer. Vi rekommenderar att man bara deltar om man är helt symtomfri och är fullt vaccinerad.

Anmälan via mail eller tel till kansliet.

Avgift: 100 :-/ person, betalas i förväg via BG eller Swish, men först när plats bekräftats.

TEMA LANDSKAP OCH STADSUTVECKLING

VÅRBERGSTOPPEN; ÄVENTYRET OCH SAGOSKOGEN

”Med omvandlingen av Stockholms city och byggandet av nya förorter på 1960-talet uppstod frågan vad man skulle göra med de stora mängder schakt- och rivningsmassor som uppkom när man rev, sprängde och beredde väg för den nya tunnelbanan. Att göra sig av med massorna var inte det lättaste och ingenjörerna som jobbade med projektet hade planer på att sprida ut dem i olika dalgångar. Dåvarande stadsträdgårdsmästaren, Holger Blom, var inte förtjust i den idén och ansåg den vara fel ur en estetisk synvinkel. Han skissade och modellerade fram ett annat alternativ tillsammans med trädgårdsarkitekten Erling Smedberg och den kreativa lösningen blev att deponera materialet i konstgjorda berg eller toppar. En av dessa är Vårbergstoppen.

Vårberg och Vårbergstoppen ingår tillsammans med Bredäng, Sättra och Skärholmen i stadens stadsutvecklingsprojekt Fokus Skärholmen, där Vårbergstoppen har omvandlats till en ny stadspark med bland annat en ny spännande lekplats. Lekplatsen ligger vid den nya centrala parkentrén och har två teman som förhåller sig till det befintliga landskapet, Äventyret och Sagoskogen.

Äventyret byggs i en av Vårbergstoppens slänter, här är fokus på rörelse och motorik. Trätrappor, platåer och klätternät binder samman olika lekstationer, bland annat Stockholms längsta rutschkana! Sagoskogen förläggs till brynet av en liten skogsdunge med berghällar i det angränsande naturliga landskapet. Skogens befintliga karaktär och funktion som lekplats bevaras och förstärks. Material från platsen som tas till vara och förädlas på ett finstämt sätt till lekredskap, här är fokus på fantasi- och rollek. De olika delarna kopplas ihop och tillgängliggörs via en grusplan som cirkulerar ett stort öppet gräsrum. Grusytan är bred nog att rymma samlingsplatser med väderskydd, grillplats med bänkbord samt ett trädäck i bästa solläge.”

Projektet blev nominerat till Sveriges Arkitekters Landskapsarkitekturpris Landmärket i år.

LAND Arkitektur har ansvarat för program och projektering. Andrén/Fogelström har gjort lekkojor i stål och trä. Trafikkontoret, Stockholm Stad, var beställare.

Tora Bärnarp, landskapsarkitekt och ansvarig på LAND Arkitektur, visar och berättar.

TID OCH PLATS: Tisdag den 17 maj, kl 17.30.

Det är lite krångligt att ta sig till platsen, och det byggs ju också lite i anslutning så vi ses vid västra parkentrén närmast gångtunneln under Vårbergsvägen, där kan man sammanstråla oavsett om man tar sig kommunalt eller med bil. Tunnelbanelinje 13 till Vårberg Centrum + ca en kvarts promenad. Vi återkommer med en noggrannare vägbeskrivning till de som anmäler sig.

OBS! Anmälan och avgift

Antalet deltagare till visningen är begränsad till 25 personer. Vi rekommenderar att man bara deltar om man är helt symtomfri och är fullt vaccinerad.

Anmälan via mail eller tel till kansliet.

Avgift: 100 :-/ person, betalas i förväg via BG eller Swish, men först när plats bekräftats.

ÅRSMÖTE MED SPANINGAR OCH TILLTUGG

Varmt välkomna till Årets stämma, som äger rum i ArkDes aula och inleds med själva stämman. Kallelse och dagordning kommer att skickas ut minst två veckor innan, i enlighet med föreningens stadgar. Årsredovisning och Verksamhetsberättelse kommer samtidigt att läggas ut på hemsidan.

Efter den formella stämmans avslutande kommer tre korta spaningar. Först ut är Kieran Long, överintendent på ArkDes, och Karin Nilsson, biträdande överintendent och verksamhetschef. De kommer att berätta om framtidsplanerna för ArkDes och vad som händer fram till 2024. Därefter funderar Henrik Nerlund, ledamot i Vänförenings styrelse och sekreterare i Stockholms Skönhetsråd, på temat "En ny stad i en redan befintlig". Hur fungerar förtätningsprocessen och vad betyder 140 000 nya bostäder för 'Stockholms ytterstad? Den tredje spaningen gör Malin Zimm, även hon styrelseledamot i Vänföreningen samt chefredaktör på tidskriften Arkitektur, på temat "1+1=3". En arkitekturspaning i mötet mellan befintligt och tillbyggt, där nya kvaliteter skapas genom på- och tillbyggnader. Med samma "omöjliga matematik" söker vi av kulturfältet och spekulerar vidare om framtida kombinationer och additioner.

Sedan är det dags att gå över till Café Blom där det är uppdukat för en vårsallad, bröd och ett glas vin eller någon annan dryck samt kaffe eller thé med en chokladbit som avslutning.

TID OCH PLATS: Tisdag den 24 maj, kl 16.30.

Årsmöte 16.30 – 17.30 och spaningar 17.30 – 18.30 i Aula ArkDes. Tilltugg 18.30 – 20.00 i Café Blom.

OBS! Anmälan och avgift

Deltagande i Årsstämman och på Spaningarna kräver ingen anmälan och är avgiftsfritt.

Anmälan krävs däremot till Tilltugget i Café Blom. Kostnad 275:- per person, betalas i förväg via BG eller Swish. Anmälan och avgift senast fredag den 13 maj.

Vi rekommenderar att man bara deltar om man är helt symtomfri och är fullt vaccinerad.

Anmälan via mail eller tel till kansliet.

VAD MER....?

P O HALLMAN. "Save the date"

Den 12 oktober kommer det att anordnas ett heldagsseminarium kring stadsplaneraren Per Olof Hallman. Arrangörer är ArkDes, ArkDes Vänner, Föreningen för Samhällsplanering, KTH Arkitektur, Kulturgeografiska institutionen vid Stockholms universitet samt Samfundet S:t Erik. Mer information om seminariet kommer efter sommaren.

MAILADRESSER

Vi försöker spara in på papper och portokostnader. Så, om ni får detta medlemsbrev som traditionell ytpost, skicka oss gärna en mailadress för framtida utskick. Det är även enklare och snabbare att informera om vad som händer och eventuella ändringar via mail.

ANMÄLAN TILL PROGRAM

Anmälan görs helst via mail till föreningen: vannerna@arkdes.se. Kan även göras till telefonsvarare på tel 08 611 35 96. Vid förhinder att delta i anmält program vänligen meddela kansliet så snart som möjligt, så att andra kan ges plats.

BETALNINGAR

Betalning av medlemsavgift liksom för avgiftsbelagda program görs till föreningens BG 5481 – 5634, eller Swish 123 386 03 68. Var noga med att ange namn och vad betalningen gäller.

MEDLEMSAVGIFT 2022

Stort tack till alla er som redan betalat in årets medlemsavgift.

Vi hoppas förstås att även ni som inte hunnit med det vill kvarstå som medlemmar, och gärna även locka vänner och bekanta att bli det.

Pandemiåret 2021 var medlemsavgiften rabatterad med 50%, eftersom ArkDes och Moderna Museet var stängt långa perioder och Vänföreningens aktiviteter högst begränsade. I förhoppning om en normal verksamhet återgår vi till normalavgift, dvs

Enskild medlem 400:-

Par 600:-

Nya medlemskort skickas ut vartefter avgiften betalats.

ArkDes – Vad händer....?

På ArkDes hemsida finns alla uppgifter om aktuella utställningar och kalender med alla aktiviteter på museet. Man kan även anmäla intresse att få ArkDes nyhetsbrev, för löpande info om vad som händer på ArkDes.

Sigurd Lewerentz - Architect of Death and Life

T o m 28 augusti 2022.

Den första oktober öppnade årets största satsning på ArkDes, utställningen om Sigurd Lewerentz, "Dödens och livets arkitekt". Boken om Lewerentz, det fantastiska praktverket som flera av Vänföreningens medlemsföretag varit med och sponsrat, finns i handeln. På ArkDes hemsida finner man tider för visningar, föreläsningar och andra aktiviteter kring Lewerentz och utställningen.

Parallellt med Lewerentzutställningen kommer det att visas en installation av den hyllade filmkonstnären Amie Siegel i utställningsrummet Boxen på ArkDes. Amie Siegel gör ett filmkonstverk med utgångspunkt från arkitekturen och orglarna i Markuskyrkan och Sankt Petri kyrka.

Arkitektur i Sverige

T o m 31 januari 2023.

Följ tusen år av svenskt byggande i basutställningen "Arkitektur i Sverige", som visar hur arkitektur och städer har förändrats det senaste millenniet.

Familjerummet

I hjärtat av muséet ligger ArkDes nya familjerum, en plats för avkoppling och lek för hela familjen. Rummet är helt förnyat av inredningsarkitekterna och konstnärerna Asli Abdulrahman och Marcia Harvey Isaksson, inspirerade av mjuka, runda former och mycket materialkänsla.

WOODS

13 och 14 maj

STHLM DANS, en ny internationell dansfestival besöker ArkDes med verket WOODS.

WOODS är en önskan att skapa rötter i staden. Det är en performance som eftersträvar idén om den förgängliga och instabila kroppen, naturen, klimatet och gemensamma traditioner. I samarbete med frivilliga deltagare som tillsammans står upp och ner, inverterar kroppen rummet och ifrågasätter tiden. Hur länge kan kroppen stå emot? Hur länge kan skogen stå emot?

Utomhusverket 2022

Öppnar 4 juni.

Utomhusverket är ArkDes' årliga utomhusinstallation. Varje års uppdrag väver samman museet med en storskalig installation genom att skapa en plats för utforskande. Det är en plats där arkitekter och designers ges möjlighet att utforska vilka möjligheter det finns att skapa helt nya typer av rum i den offentliga miljön. I sommar omvandlas ytan bakom ArkDes till en avskild scen för ett omfattande sommarprogram. Stockholmsbaserade Mira Bergh och Josefin Zahrisson har designat en offentlig plats med förtroliga intentioner.

Café Blom

Café Blom är öppet alla dagar utom måndag mellan 10.00 och 18.00, tisdag och fredag till 19.00. Med medlemskort i ArkDes Vänner har man dessutom 10% rabatt på bakverk, sallader och andra smårätter.

Mot Sommaren

Pia Kjellgren Schönning Ylva Lagerquist Klas Schönning

ArkDes Vänner

c/o ArkDes
Box 16410
10327 Stockholm
Telefon: 08 611 35 96 (telefonsvarare) Mail: vannerna@arkdes.se
BG 5481-5634 Swish 123 386 03 68 www.arkitekturensvanner.se

Detta nyhetsbrev skickades till er eftersom ni är medlem i vänföreningen. Om ni inte längre önskar få utskick från oss vänligen avregistrera er via mail eller post.

